

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historia Missionis Anglicanæ Societatis Iesv

More, Henry

Avdomari, 1660

Epistola de itinere, ibidem

urn:nbn:de:hbz:466:1-38320

1595.

que ineptam dispositionē, denique virtutum omnium nexus compaginēque dissolutionem. Probabat autem ipse se, & ad conflictum armabat prouidentia eorum quæ in tam magna rerum conuersione, quanta quotidie cernitur, accidunt. " Quid ! inquit, si Patrum fratrumque animus, commutatâ eâ quam de te nunc habent existimatione, in sinistram flecteretur ? Quo ellēs animo, si tanquam flagitiosum insectarentur ? si odissent ? Si vt canem, aut scurram indignis modis tractarent ? Quid ? si graui ægritudine pressio, exigua ac prope nulla spes esset plura patiendi pro Christo, & lentâ tabe Martyrij laureâ fraudarere ? Quid si mutus ? Quid si vlcerosus esses ? Quibus se omnibus ad æquabilitatem animi comparabat, & Dei tanquam scientissimi amantissimi que Patris voluntati conformabat; ipsam que iuuandarum animarum & Martyrij cupiditatem inter inferni hostis fraudes numerabat, si hæc æqualitas labefactaretur. Quæ dum in Romano Collegio inter studia, & inter Præfecti curas in Anglicano, diligenter præstat, *Alano & Personio* rursus subsidia Patrum Angliæ in melleum flagitantibus, datus est socius *Henrico Garnetto*, vigesimo quarto Martij, anni octogefimi sexti proficiscenti. Et erant hi (quemadmodum noster hic *Robertus* tum *Personio* in ponte Miluio valedicens non leua mente dicebat) *due sagitta ad eandem metam misse*; id quod euentu deinde explicatum est, vtroque fidei defensæ lauream consecuto. Cuius laureæ quanto teneretur desiderio ipse ostendit, literi Anglicano dum studijs præset ad *Claudium* Generalem in hæc verba scripsit. " Vnum tantummodo de meipso addam, nihil esse magis in votis, nec in hac vita gratius quicquam accidere posse, quam vt quemadmodum. Pti. Va. visum est, vt meos in præsentia labores Angliis, ita etiam Deo inspirante videatur, vt eisdem ipsi Angliæ, summam Martyrij spem promittenti, impendam. Quod ego sanè non desistam precibus à Deo contendere, qui pro sua pietate & me exaudire, & Pm. Vm. diu nobis seruire dignetur incolumem. Romæ. X. Cal. Febr. 1585.) Et alijs de itinere ad quendam è Societate quo vsus aliquando fuerat melioris vitæ ductore.

Epistola
de itinere.

" Extremis iam obijciendus periculis, è mortis te vestibulo alloquor, mi Pater, tuarum implorans subsidium orationum, vt quo impulsore moribundus semel, spiritu reuixi, eodem supplicante, corporis mortem, aut vtiliter effugiam, aut viriliter sustineam. Mittor ego quidem in medium luporum, vti nam (vt ouis) pro illius qui mittit nomine fideque ad occisionem ducendus. Certè terra marique scio parari mihi plurimos qui non solum vt lupi, sed tanquam leones circumeunt quærentes quem deuorent; Quorum ego non tam timeo, quam expeto morsus, nec tam horreo torturos quam coronaturos expecto. Caro quidem infirma est, & non prodest quidquam, imo & hæc meditati reluctatur, sed Deus potens in prælio, ipse mihi à dextris erit nè commouear, quique instituit exemplo, non destituet auxilio, nec aberit à certamine qui ad certamen induxit. Tu vero, mi Pater, fulcito me floribus orationum, qui ascendant in odorem suauitatis; stipato me malis operum, vt si quando languere oporteat, non timore, sed amore langueam. Ego certe si quidem
(quod

(quod sperare non audeo quanquam vehementer optem) in felici Martyrum ^{1595.} choro vel minimus esse possim, non ero, Deo volente, immemor mei nunc recordantium, nec ero benemerentibus ingratus in caelo, quibus vel in terris cupio esse gratissimus. Age igitur mi Pater (extremum forte iam te alloquor? age inquam apud communem Patrem, Dominum *Iesum*, causam meam, imo causam tuam, causam totius Ecclesiae, ut eam quam gero personam ita sustineam, ut quod Deus, quod Angeli, quod Superiores à me factum cupiunt, id vel cum sanguinis vitæque iactura fideliter præstem, fortiterque. Quod concedat Deus, cuite, me ipsum, & vos omnes commendo; Patrem quælo Rectorem, & alios Patres, Fratresque ex me saluta. Vale: è Portu, vigesimo quinto Iulij, Anno Domini Millesimo quingentesimo octogesimo sexto.

Ad eundem fortasse datae sunt & aliae, quæ referuntur sub idem tempus scriptæ cuidam è Societate Sacerdoti, quicum quando à primo pueritiæ tempore arctissima intercessisset necessitudo, fraternâ illi fiduciâ aperit, nihil se ad id usque tempus ab omnipotente Deo itritâ prece postulasse: Duo tunc restare quæ a puero constanter optavit, ut videlicet Christo Redemptori vitam pro vita, sanguinem pro sanguine rependeret; prius tamen ut multos grauelque pro salute animarum subiret labores: Vtrumque autem deinde est consecutus: Nam annos nouem, in agro Domini colendo, patiendoque posuit, & demum felici pro Christo morte sanguinem fudit. Post annorum vero aliquot eo in stadio exercitationem, hæc reperitur scripsisse, ex quibus eius temporis misera rerum facies, Catholicorumque constantia cognosci possit, & quo ipse ad patiendum pro Christo ferebatur desiderio.

” Hactenus viuimus & valemus, indigni, ut videtur, qui patiamur carceres. Conditio Catholicorum eadem est quæ semper misera, & plena timore & periculo, præcipue postquam hic timent bella. Nostri in carcere lætantur & exultant; qui liberi sunt neque existimant libertatem duraturam, neque multum curant. Armant se omnes ad patiendum quidquid contingat Dei causa, de cuius gloria magis sunt solliciti, & de salute animarum, quam de damno temporali. Nuper duos Sacerdotes captos exercuerunt miris modis in carcere Brigidiano; fame, pædore, flagellis etiam infirmos compellunt ad opus, alios suspendunt per manus dies integros, viuunt in lacu miseriæ & in luto facis. Expectamus & nos in horas hoc Purgatorium, & sub Topliffio & Youngo omnia genera tormentorum: Veniat verò quodcunque Deus voluerit. Speramus nos omnia sustinere posse in eo qui nos confortat. Interim confundantur qui nos persequuntur, & loquatur Dominus pacem in plebem suam; & quemadmodum Dauid exoptat, Habitat eius gloria in terra nostra. Preces vestras rogamus. &c. 16. Ianuarij 1591. Alteris octauo Martij eiusdem Anni datis sic loquitur. Ambulamus in medio tempestuosorum fluctuum cum non paruo periculo, ex quo tamen liberauit nos Dominus. Conueneramus ad Renouationem votorum iuxta consuetudinem, & in exercitijs colloquiisque spiritualibus

Eiusdem
Alia Epi-
stolæ.
Apud Nie-
rembergiũ
nostrum &
yepes.

1595. bus aperuimus ora & attraximus spiritum. Videor videre initia vitæ Religiosæ in hac Insula, cuius nos cum lachrymis iacimus semina vt alij venientes cum exultatione portent manipulos. Cantauimus canticum nouum in terra aliena, & in deserto suximus mel de petra, oleumque de saxo durissimo; sed gaudium mutatum est in luctum; & subito tinnitu dispersi sumus: sed maius fuit periculum quam damnum; omnes enim euasimus. In alteris scripsi de Martyrio duorum Sacerdotum. Hoc rore irrigatur Ecclesia; vt in stillicidijs huiusmodi latetur germinans. Expectamus & nos licet indignissimi, quando venient tanquam Mercenarij dies nostri. Vestras petimus orationes, vt à Patre luminum detur nobis lux caelestis, & à Principe pacis spiritu principali confirmemur, Vale.)

Neque distulit Deus in longum tempus optatum desiderij effectum; Anno enim sequenti captus, vt mox dicitur, post triennem carcerem, & decies perpeffa tormenta grauissima, vinculis quibus tenebatur exutus, ad sponsi caelestis amabiles amplexus admissus est.

Quam vi-
tam in An-
glia duxerit.

XX. Erant cum mitteretur, tempora in Anglia perturbatissima: Post septuaginta Sacerdotes anno præcedenti, quasi per beneficium, relegatos, damnata fuerat Francisci Throgmortoni, seu vera, seu ad inuidiam conficta proditio; & Guilielmi Paræi non multo post altera; successerat Nobilium quorundam commotio, nece plurimorum ac proscriptione repressa, tum eo ipso anno octogesimo sexto, paucis interiectis mensibus, lætæ sanguinariæ leges in Sacerdotes, qui in Patriam remearent, Captiuæ etiam Scotorum Reginæ in causa plena suspitionum, plena erant omnia exploratorum; vt vni Deo protegenti tribuendum sit potuisse quemquam incolumem in Insulam penetrare tantis in timoribus vigilantem; Euasit tamen, & domo Baronis de Vaux vnâ cum *Garnerto* receptus menses aliquot tranlegit, Illustrissimo viro huiusmodi hospites amicissimè colligente, tum fidei Catholicæ quam impensissimè colebat, tum *Personij* gratia, cuius fuerat ope in eam fidem restitutus. Demortuo deinde Sacerdote quo duce Conscientiæ Comiussa De Arondel utebatur, in eam familiam translatus, ab illa nisi cum est abreptus post sex annos ad carcerem non discessit, reliquos tres annos inuicta tormentorum ac necis perpeffione coronaturus. Nullibi arctius per Angliam habitatur quàm in Nobilissimorum Catholicorum Palatijs: In magna enim quam ducunt familia, inter plurimos Heterodoxos pauci plerumq; famulantur Catholici, vel quia pauci reperiuntur ad præcipua officia idonei, vel quod à legibus tectius existimantur Domini viuere, quo se paucioribus aperiunt. Itaq; Sacerdos vt plurimum à conspectu quàm longissimè seiunctus, remotus à strepitu, vno vel altero domesticorum consilio, seclusus in conclauis, tanquam passer solitarius in tecto, dies agit & noctes; cautè per fenestram carpens aërem, cautè se commouens, nè ab alijs quàm oporteat aduertatur; sacris operatur ad paucos, cū paucioribus interdum versatur: Ab lautâ mensa modicum quidpiam furtiuè defertur à famulante, quod naturæ sufficiat, voluptatem certè non valde proritet. Condimentum enim mensæ est ad